

Utrikesdepartementet

Påfyllnad av Early Transition Countries Fund (ETC-fonden)**Ärendet**

Europeiska utvecklingsbanken (EBRD) inrättade år 2004 en multilateral givarfond för sju länder i f.d. Sovjetunionen. Fonden, som kallas Early Transition Countries Fund (ETC-fonden), finansierar i dag projekt i Moldavien, Georgien, Armenien, Azerbajdzjan, Uzbekistan, Kirgizistan och Tadzjikistan liksom i Mongoliet. Sedan juli 2010 kan stöd också lämnas till Vitryssland och Turkmenistan.

Fjorton givarländer bidrar i dag till ETC-fonden. Finansiering utgår både till mindre projekt och till förstudier med mera, som är tänkta att möjliggöra större lånefinansierade insatser. Mest stöd har hittills gått till privatsektorutveckling på lokal nivå (mikrokrediter, företagsutveckling, investeringsstöd med mera), följt av banksektorn, infrastruktur, miljö-, kraft- och energiprojekt.

Sverige har hittills bidragit med sammanlagt 3,5 miljoner euro till ETC-fonden. EBRD har redovisat behov av ytterligare påfyllnad till fonden, och hänvisat till den projektportfölj banken upparbetat.

Regeringskansliets beslut

Regeringskansliet (Utrikesdepartementet) beslutar att lämna ett bidrag på 5 000 000 kronor under år 2010 till Europeiska utvecklingsbankens (EBRD) fond för Early Transition Countries (ETC).

Utgiften ska belasta det för budgetåret 2010 under utgiftsområde 7 upptagna ramanslaget 2:1 Reformsamarbete i Östeuropa, anslagsposten 1.

Återrapportering sker i form av årsredovisning.

Beslutet har fattats av chefen för enheten för Östeuropa och Centralasien, departementsrådet Malena Mård.

Utdrag till

UD KSS (Olsson)

UD ASO

UD EC

UD EKO

UD Registrator

Fi BA

Fi IA

Sida Europa

Ambassaden Chisinau

Ambassaden Minsk

Ambassaden Peking

Ambassaden Tbilisi

Sveriges kontor vid EBRD

Utrikesdepartementet

Enheten för Östeuropa och Centralasien

Johannes Hagen

Tel. 084055203

Påfyllnad av Early Transition Countries-fonden (ETC-fonden)

Bakgrund

Early Transition Countries-fonden (ETC-fonden) bildades 2004 med syftet att bidra till att utöka Europeiska utvecklingsbankens (EBRD) verksamhet i de av bankens samarbetsländer där övergången till marknadsekonomi varit svagast. Dessa benämns Early Transition Countries. Fonden tillhandahåller tekniskt stöd för att främja EBRD-insatser och utlåning i Moldavien, Georgien, Armenien, Azerbajdzjan, Kirgizistan, Tadzjikistan, Uzbekistan och Mongoliet. I juli 2010 beslutades att Vitryssland och Turkmenistan ska omfattas av fondens verksamhet under en provperiod på två år. Avsikten är också att fondens verksamhet ska fokusera tydligare på stöd till marknadsutveckling än vad som tidigare varit fallet, i syfte att undvika överlappning med liknande instrument som omfattar samma geografiska område (t.ex. EU:s *Neighbourhood Investment Facility*).

ETC-fonden har under de sex år den funnits varit framgångsrik i att öka EBRD:s engagemang i dessa verksamhetsländer. Mest finansiering har gått till privatsektorutveckling (mikrokrediter, företagsutveckling, investeringsstöd m m), följt av banksektorn, infrastruktur, miljö-, kraft- och energiprojekt. ETC-fonden finansierar bland annat mindre insatser och förstudier till större projekt som sedan lånefinansieras av EBRD. Gåvomedlen från ETC-fonden får därmed en hävstångseffekt.

Fonden har i dagsläget 14 bidragsgivare. Rangordnade efter storlek på stöd till fonden är dessa Nederländerna, Storbritannien, Japan, Spanien, Norge, Sverige, Finland, Schweiz, Taiwan, Irland, Kanada, Tyskland Luxemburg och Sydkorea. Georgien och Tadzjikistan har fått mest finansiering från ETC-fonden. Även Moldavien, Armenien och Azerbajdzjan är viktiga mottagarländer medan minst stöd gått till Uzbekistan. Det begränsade samarbetet med Uzbekistan förklaras av bristen på demokratisk utveckling i landet.

Under fondens verksamhetsperiod har Sverige totalt bidragit med ca 35 miljoner kronor. Det årliga bidraget har i princip legat konstant på ca fem miljoner kronor.

Fondens årliga affärsvolym har ökat från under 100 meuro (2004) till ca 500 meuro (2009). Sammanlagt har 595 projekt fått tekniskt stöd med medel från fonden, och det totala värdet av dessa projekt uppgår till ca två mdr euro. Även det antal anställda på EBRD som är verksamma med projekt i ETC-länderna, både i London och i fält, har ökat nästan femfaldigt.

ETC-fonden får också anses ha goda framtidsutsikter. Det finns en pipeline av projekt, som skulle kunna finansieras. 2009 blev ett lyckosamt år eftersom 2007 och 2008 års affärsvolym kunde bibehållas trots det problematiska politiska läget i bl.a. Centralasien och finanskrisens efterdyningar, i regionen. 2010 förväntas bli ännu bättre, starkt indikerat av första halvårets affärsvolym som uppgick till hela 95 procent av 2009 års totala affärsvolym. Tack vare en substantiell projektportfölj för det kommande året spås tillväxttakten hålla i sig. Att projektportföljen ser stark ut även efter finanskrisen beror i sin tur främst på fyra saker: det förbättrade konjunkturläget i de flesta av ETC-länderna, tilltagande projektefterfrågan, nyinträdet av fler mottagarländer, samt växande givarbidrag. Med större givarbidrag växer också ETC-fondens betydelse relativt övrig EBRD-verksamhet. Inom ett par år förutses fonden stå för ca 30 procent av bankens transaktioner.

I Centralasien tillförs Tadzjikistan den mest omfattande finansieringen, via ETC-fonden, följt av Kirgizistan. Eftersom Sveriges bilaterala utvecklingssamarbete med dessa länder är utfasat eller på väg att fasa ut kan ett bidrag genom en multilateral kanal som ETC-fonden vara ett bra sätt att fortsätta stödja dessa. Före utgången av 2012 kommer 40 procent av ETC-fondens medel allokteras till området. Samma resonemang gäller för Armenien och Azerbajdzjan.

En påfyllnad av fonden är ett sätt för Sverige att signalera att vi är nöjda med dess arbete hittills och kan inspirera fler givare att öka sina bidrag. Om en inbetalning kan göras i närtid kan det också stärka Sveriges position inför diskussionerna om ett antal viktiga strategiska frågor vid fondens styrelsemöte i november. Bl.a. skall eligibilitetskriterier och möjligheter till utlåning i lokal valuta avhandlas. Finansiering genom ETC-fonden bör också ses som ett konkret sätt att bidra till reformer och ekonomisk tillväxt/fattigdomsminskning, i fondens verksamhetsländer.

Överväganden

Som framgått ovan har ETC-fonden varit framgångsrik. Banken har också goda möjligheter att fortsätta sin verksamhet i länder som är i stort behov av stöd för att underlätta transitionen i riktning mot marknadsekonomi. Majoriteten av ETC-fondens verksamhetsländer omfattas inte längre av det bilaterala utvecklingssamarbetet. En politisk utveckling mot demokrati, transparens och tillväxt är förstås viktig också i dessa länder. ETC-fonden har en viktig roll att spela i sammanhanget. Det föreslås därför att Sverige lämnar ett ytterligare bidrag till ETC-fonden, förslagsvis med 5 MSEK under 2010.